



**N**ooit kan ik denken aan dezen MARTINUS TEUNIS STEYN, President van den Oranje-Vrijstaat, of ik denk aan dien anderen Stein, die een kleine honderd jaar geleden, in de dagen van Pruisen's diepste vernedering, Pruisisch minister was.

Ook in die dagen vierden onrecht en geweld hun triumpfen, en terwijl Frankrijk het krachtig instrument was in de handen van vorst Satanas, om de volkeren onder ijzeren wagens te dorschen, moest de Europeesche vrijheid achter de witte krijtrotsen van Engeland een toevlucht zoeken.

Doch in die dagen van het Fransche geweld waren er mannen, die voor geen Napoleon beefden, en in wier heldenziel het geloof aan de eindelijke zegepraal van het recht vast en onuitwischbaar wortelde.

Tot die mannen behoorde minister Stein. Hij stond rechtop in de loeiende branding, die de vorstentronen omverwierp als kaartenhuizen, en hij heeft nooit voor Bonaparte gesidderd. Iets van het onverzetbare in zijn naam — Stein, steen — lag in zijn karakter; hij bleef aan zijn zwaar geteisterd vaderland en aan zijn koning getrouw, te midden van vleiërs en slaven, die neerknielden voor de rijzende zon, en hij vervulde de wankelmoedigen met nieuwen moed.

Stein vreesde God — daarin lag het geheim van zijn kracht; en omdat hij God vreesde, en geloofde in een God van het heilig recht, kon hij nooit versagen.

De Heere verwekt zulke mannen in dagen van druk, ellende en tranen. Zij moeten getuigen zijn van Zijn recht, en evenals Hij honderd jaren geleden zulke helden kon verwekken, kan Hij het thans nog.

Wij zien het immers voor onze oogen, ja, zóó treffend is de gelijkenis van den gewezen minister met den tegenwoordigen president, dat men zou zeggen: Stein is opgerezen uit zijn graf, en als een Steyn zal hij opnieuw den strijd overstrijden voor vrijheid, waarheid en recht!

Want het is dezelfde strijd, doch de rollen zijn anders verdeeld, en hetzelfde Engeland, dat den beul van Europa, Napoleon, op St. Helena opsloot, is nog in dezelfde eeuw geëindigd, met een beul te worden, en de Afrikaansche vrijheid te knechten op die dorre rots. En evenals honderd jaren

geleden de lafaards kropen voor het Fransche geweld, zoo kruipen zij thans voor het Engelsch geweld.

Temeer is het dan voor ons hart een verkwikking, om mannen als Steyn onwrikbaar te zien te midden van den grooten afval; hij vormt een schakel in dien gulden keten, die begonnen is op den dag, toen het driest geweld van het onrecht zich gelden deed op deze aarde, en die reiken zal tot op den dag van onzen Heere Jezus Christus, Die alles zal récht maken.

Wij hebben hem lief, dien Steyn, en wij hebben zijn Vrijstaters lief, omdat zij hebben bewezen, dat broedertrouw door Gods genade nog geen ijdele klank is op deze zondige aarde.

Durft gij dezen man te smalen, Chamberlain? Beseft gij dan niet, dat gij onwaardig zijt, om den schoenriem van dezen edele te ontbinden? De dag zal aanbreken, dat het Engelsche volk met wijd opgesperden blik den gruwel van dezen oorlog zal inzien, en op dien geduchten dag zal het Chamberlain vloeken en Steyn de eere geven, die hem toekomt.

President Steyn werd den 2<sup>den</sup> October 1857 te Winburg in den Vrijstaat geboren. Winburg heeft in dezen oorlog een goeden klank gekregen; het is een flink en dapper volk, dat daar te Winburg geboren is.

Steyn's vader was wagenmaker en boer, en toen de jonge Martinus twaalf jaar was, zond zijn vader hem naar een kostschool te Bloemfontein. Op zijn negentiende jaar ging hij in Nederland en Engeland studeeren in de rechtsgeleerdheid om zes jaar later naar zijn vaderland terug te keeren. Hij werd advokaat, later rechter, en nadat president Reitz, (die thans staatssecretaris is der Zuid-Afrikaansche Republiek) zich terugtrok in 1895, werd hij met een overstelpende meerderheid gekozen tot president van den Oranje-Vrijstaat.

Zijn verkiezing was als een openbaring voor het geheele Afrikaansche volk, in welke richting zich de Vrijstaatsche staatkunde voortaan zou bewegen, en ofschoon president Steyn al het mogelijke heeft gedaan, ja de uiterste middelen heeft beproefd, om den oorlog te keeren, heeft hij, toen de teerling was geworpen, zijn lot en dat van zijn volk onherroepelijk vastgeklonken aan dat der zusterrepubliek.

Er waren er, die zijn rustelooze pogingen, om tot een verzoening te komen, als zwakheid uitlegden — hoe zijn zij beschaamd geworden! Neen, het was geen zwakheid, maar het was de zorg van den goeden herder voor zijn schapen. Hij wilde zijn conscientie ontlasten en geen medeplichtige zijn aan dezen oorlog; maar de booze vijand wilde tot elken prijs de vernietiging der Transvaalsche republiek, en toen de president Steyn dit begreep, wierp hij als een ridder zonder vrees of blaam het vizier voor het oog der gansche wereld op met den kreet: „Met God voor vrijheid en recht!”

Voorwaar, in dat woord sprak zijn ziel! Hoe heeft deze man gewerkt, van het begin van dezen oorlog aan! Als de anderen sliepen, waakte hij; in zijn arbeidsvertrek kon men de lamp bijna den ganschen nacht zien branden. Hij genoot geen drie uur rust in het etmaal. Was er gevaar, begonnen zijn burgers te versagen, dan sprong hij midden uit zijn reuzenarbeid op en snelde naar het front.

In de hachelijke dagen der Spionkopgevechten stond hij midden onder zijn Vrijstaters. „Hier staan wij op historischen bodem,” zeide hij, „van hier hebben onze vaders den blik

laten gaan over het schoone land van Natal, dat zij hebben gekocht met hun bloed en hun tranen — zoo strijdt dan als mannen!”

Nadat de Vrijstaat door de Engelsche troepen was overstroemd, kondt ge hem vinden in den slag bij Bethlehem, onder een hagelbui van barstende granaten. „Trap vast!) kerels,” riep hij, „trap vast!” „President mag nie zoo par-

) Trap vast = Sta vast.

mantig zijn nie,” waarschuwde een oude Boer, „die Rooineks zal President nog doodskiet.” — „Moe nie geloo' nie,” zeide hij bedaard; „hulle is te verrot, om goed te skiet.”

De voorspoed der Engelsche wapens heeft de gelederen van zijn strijdende burgers gedund; toen de verdrukking kwam, zijn de Frasers overgelopen naar den vijand, en als iemand zijn brood met tranen heeft gegeten, dan heeft het president Steyn gedaan gedurende de laatste maanden.

Een klipsteen is thans des nachts zijn kussen, en het half-versleten zadel van een Basutoponey is de presidentszetel

geworden van den Oranje-Vrijstaat.

Als wolven jagen de Engelschen hem achterna en hij heeft geen rust voor het hol van zijn voet.

Maar ongebroken is zijn kracht, en ongeschokt zijn vertrouwen op een eindelijke zegepraal. Meer dan eens scheelde het weinig, of de Engelschen hadden hem gevangen genomen, maar de Heere kwam tusschenbeide, en schoof den nevel als een gordijn tusschen hem en zijn vijanden in. En Hij is machtig dezen held van den Vrijstaat ook verder te bewaren, en zijne engelen tot zijne bescherming en hem ter hulpe uit te zenden. Laten wij zijner gedenken in onze gebeden.



Ja, als God het niet wil, dan krijgen Englands betaalde huurlingen hem nooit, — neen, dan krijgen ze u nòdit, President Steyn!

Zoo strijd dan voort in het midden uwer getrouwen, den strijd voor vrijheid en recht!

